

Ukininkas

Prekė laikraščio:

Prusose ir i Austriją 3 auks.
i Ameriką ir i kitas svetimas
žemes 5 auks.
i Rusiją (kuvertuose) 5 rubl.

LIETUVOS

UKININKŲ LAIKRAŠTIS.

Prekė apgarsinimų:

Už eilutę smulkas
rašto arba už jos vietą per
pusę puslapio 60 fenigų.

IŠEINA DŪ SYKIU PER MĖNESĮ SU MĖNESINIU PRIEDU.

Maskolijos caro karunacija ir manifestas.

Maskolijos caras Mikolajus II išdavė manifestą, kuris buvo jau ir bažnyčiose apgarsintas, kad gegužės mėnesyje šių metų bus jo karunacija. Maskvoje, kur bus karunacija jau daromi tam tikslui atsakanti prirengimai. Caras išdavė jau tam tikrą ukarą, kam jis paveda surengimą visko karunacijai reikalingo, kiek divizių kareivių turi būti suvartyta Maskvon laike karunacijos, kiek ir koki deputatai Maskolijos gyventojų turi pributi ant tos išklmės ir tt.; nepasakyta tik jame, nės tai darosi slapta, kiek žandarų ir policijantų turi surinkti i Maskvą, kad gintų caro ypata nuo „viernų“, kaip savo manifestos, pavaldinių; nepasakyta teip-pat kiek milijonų rublių bus išleista ant tos karunacijos, keno kišeniai, keno prakaitas turės atpildinti tuos milijonus iš kasos karunacijai paimtus! Tokius dalykus paslapytyje laiko. Manifestuose kalba apie tai, kad caras myli savo pavaldinius, kad iš meilės daro jiems visokius palengvinimus ir duoda dovanas, tikėdamiesi tuom apdumti pavaldinių akis. Bet daugumas jau supranta vertę tos nuduotos meilės, žino kokiomis dovanomis apdovanoja carų manifestai.

Šimet kaip jau sakėmė bus karunacija, bus ir manifestas su dovanomis, bet žvilgtėrėkime, kas tai bus per dovanos. Žinoma, savo manifeste pasakys, kad myli savo pavaldinius ir apdovano-damas juos paleis daugybę vagių ir galvažudžių, kurie pulsis vogti arklis ir klėtis plėsti. Užtai manifeste nebus pasakyta apie paleidimą tų, kuriuos paėmė caro žandarai, užtai, kad jie aiškino žmonėms jų padėjimą, kad rodė jiems kelius teisybės. Tokių nepaleis, nės jie blėdingi carui, o paleis tokius, kurie blėdingi gyven-tojams, už tai carui ir jo vyriausybei jokios blėdies negal padaryti.

Tai bus pirma caro dovana. Bet tai dar ne viskas. Pagal minėtą ukazą iš kiekvieno

pavieta turi važiuoti ant karunacijos vienas deputatas nuo ukininkų. Tam deputatui ant kelionės valsciiai turi pinigų surinkti. Taja rinkliava naudosis pavieto valdininkai savo kišenių pripildymui. Mat kiekvienas valsciūs turi duoti pō keles dešimtis rublių, pertai visame paviete susirinks keli šimtai. Dalis tų pinigų teks pavieto valdininkams, o dalį gaus ansai deputatas.

Bet ir čion dar ne pabaiga dovanų. Laike karunacijos mirusiojo piktos atminties Alek-sandro III caro valdininkai paėmė iš miestų ir valscių kasų po kelioliką dešimčių rublių ir metė paskui juos ant teip vadinamų „žmonių pasilinksminimų“. Miestuose pritaiss supynių leido fojerverkus, o miesteliuose dalino norintiems saldumynus, degtinę ir tt. Teip buvo tada teip bus ir šimet. Pasūms iš kasų mūsų pinigų, dalį jų pasilaikys sau, o dalį gražins mums, kaipo dovaną nuo caro.

Paskutinė ir didžiausia dovana dėl gyven-tojų tai bus tie keli milijonai, kuriuos gyventojai turės paskui atlyginti, paveiksle mokesčių ir visokių čyžių. Mūsų valdonams Maskvoje besilinksminant už mūsų pinigų ir mums lieps linksmintis. Miestuose ir miesteliuose policija palieps languose žibinti žiburius, lieps prie kiekvienų namų karunėles iškabinti ir kvies mus ant dovanų ir pasilinksminimų.

Kaip-gi privalome mes elgtis laike busenčios karunacijos; ar verta mums linksmintis draugia su savo valdonais, ar verta imti jų dovanas? Kaip-o caro pavaldiniai mes matėmė iš keno kišenių ima pinigų, kuriuos išleis ant karu-nacijos ir dovanų; matėmė, ką vertos caro dovanos; matome pertai, kad nėra ko mums linksmintis. Juo labiaus neturime ko džiaugtis mes, kaipo lietuviai. Kaip-o lietuviai mes turime atminti, kad karunavojasi tas, kuris apdovanojo medaliais Orževskį ir Kligenbergį ir tuom parodė, kad jis pagiria tuodu budelin už jų pasielgimą su kražiečiais. Karunavojasi tas,

kuris nepavelina mums savo spauda turėti ir daro tai dėlto, kad mes tamsesni budami, duotumės jo tarnams daryti su mumis, ką tik jie nori. Žodžiu kalbant, mes turime atminti, kad karunavojais tas, kuris pavelina savo tarnams daryti su mumis viską, ką tik jų protas gali išmislinti, ką tik nori jų barbariški pageidimai. Atmindami tai ar galime mes džiaugtis iškilmia, kurią kelia mūsų priešai ir kankintojai. Jiems besidžiaugiant mes lietuviai sulyginkime savo padėjimą laike karunacijos Aleksandro II su padėjimu šimet. Tada lietuvių dar kuomet visiškai nebuvo girdėti. Keli apšviesti vyrai išleido „Aušrą“, kuri turėjo nedaug skaitytojų tarpu sodiečių. Daugumas mūsų sodiečių sakydavo, kad „mes caro žmonės ir turime jo, kaipto tėvo, klausyti“ pertai lietuviai tada buvo paklusnus vergai Maskolių vyriausybės, ir caro tarnai jau buvo pradėję lietuviams „amžiną atilsi“ giedoti, tikėjosi jau, kad kur šiandien lietuviai katalikai už kelių metų bus maskoliai pravoslavai. O šiandien? Šiandien turime daugybę laikraščių ir visokių knygelių, iš kurių šviesą ir teisybę semiamė; šiandien kiekvienas supranta, kas per tėvas yra dėl mūsų caras ir jo tarnai; šiandien maskolių policija jau nesitikėdama mus į pravoslaviją perkeisti, rupinasi tik, kad mes užrubežinių lietuviškų knygų ir laikraščių neskaitytume, bet ir tai jiems nesiseka: lietuviai juo toliau juo labiau savo padėjimą supranta ir pradeda reikalauti nuo skriaudikų neteisingai išpleštų tiesų. Pertai ir mes turime ko pasidžiaugti; kad netoli jau tas laikas, kada mes išvien sustoję pareikalausime nuo maskolių geresnio sau gyvenimo.

N.

Tikėjimiški persekiojimai Maskoli- joje 1895 m.

Maskolių vyriausybė su lygiu inirtimu persekioja visoki tikėjimą jai nepatinkantį; mat visur malonėtu matyti tik pravoslavus aklai klausančius jos paliepimus ir vergiškai jai tarnaujančius. Paduodame čion aprašymą persekiojimų teip vadinamų „duchoborų“ parašytą garsaus raštininko Leono Tolstojaus. Štai ką jis rašo.

Šią vasarą mes apturėjome iš Kaukazo žinias apie persekiojimus tenai teip vadinamų „duchoborų“: buvo rašyta apie tai, kaip juos mušė kazokai, kaip keturi žmonės buvo užmušti, kaip buvo žagintos moterys ir kaip buvo išdraskyti keli kaimai, kuriuose buvo po tukstanti su viršu gyventojų.

Ne esant Rusijoje laisvai spaudai, negalima buvo žinoti, kas buvo teisybė ir kas išmislas. Norėdamas dasižinoti viską teisingai aš pats paskyriau sau nuvažiuoti ant Kaukazo, į vietą, kur ištiko tas neišpasakytas pasiėlgimas.

Dasižinojęs vietą, kur buvo išsiųsti „duchoborai“, aš nuvykau tiesiai tenai. Ir toje vietoje ir kitur važinėdamas keliu mačiausi su daugybe „duchoborų“, klausinėjau juos ir dasižinojau viską tą, kas bus žemiau parašyta. Bet iš pradžių aš turiu pasakyti, kas tai yra tie „duchoborai“.

Sekta „duchoborų“ išdygo Rusijoje dar pabai- goje praėjusio šimtmečio, t. y. jau ji gyvuoja daugiau ne šimtą metų. Per tą laiką jie ne kartą buvo persekiojami ir iškraustomi iš vienos vietos į kitą. Pradžioje šio šimtmečio jie gyveno Tauriso gubernijoje (petinėje Rusijoje); bet antrame bertainyje šio šimtmečio jie buvo pagal paliepimą ciecoriaus Nikalojaus I iškelti už kaukazo.

Aš čionai neišguldinėsiu visą tikėjimo mokslą „duchoborų“, paduosiu tiktai pačius pamatus jų mokslo, kurią aš pažinau iš kalbų su „duchoborais“ ir iš knygų. Pirmutinė sėkla mokslo, buvo pasėta svetimtaučio, pribuvusio į Rusiją iš Anglijos. Pats pamatas mokslo tas, kad „dušioje žmogaus esti pats Dievas ir Jis mokina žmogų jo viduriniu balsu“.

Kristui, „duchoborai“ ne priduoja daug svarbumo. Jisai yra tiktai paveikslas to, ką dvasėje kiekvieno „duchoboro“ daro protas. „Duchoborai“ pripažįsta atėjimą Kristaus, kaipto žmogaus, jo darbus, mokslą ir kentėjimą, bet viską tą jie supranta tiktai dvasiškoje prasmėje ir sako, kad Kristus turi *mumis pačiuose* (mūsų širdyse) prasidėti, užgimti, užaugti, mokinti, kentėti, numirti, atsikelti iš numirusių ir užžengti į dangų. Kristus, jie sako, buvo sunus Dievo, bet tiktai ant tiek, ant kiek ir mes vadinames sunais Dievo. Mieris Jo kentėjimo buvo tas, idant duoti mums paveikslą kentėjimo už teisybę. Pripažindami Dievą tiktai savo dvasėje (nuo to ir vardas jų: „duch“ — dvasė), „duchoborai“ tiki, kad bažnyčia ir viskas, kas joje dedasi, neturi dėl jų jokios vertės ir ne atneša jokios naudos.

Vaikščioti į bažnyčią, sako „duchoborai“ mūsų sąžinė nepavelyja, ir joje mes nematome jokios šventenybės, nės jie ne yra amžina. „Mano bažnyčia“, pasakyta katekizme „duchoborų“, „pastatyta ne ant kalnų, ne iš rąstų, ne iš akmenų, bet vien tiktai mano dvasėje“. „Duchoborai“, atmesdami bažnyčią, ne pripažįsta nė sakramentų, nė processijų, nė paveikslų. Šventuosius jie pripažįsta, bet jiems nesimeldžia, nės jie tarnauja Dievui tiktai patys už save. Gimus vaikui duoda jam vardą be jokių maldų. Meldžiasi jie tiktai vienam Dievui, ir kelis kartus ant metų visi susirinkę skaito psalmus ir kalba maldas.

Doriškos pažvalgos „duchoborų“ šios: ne visi žmonės savo esybėje lygus; viršutinis apdaras žmogaus, koks jis nebutų, neturi jokios vertės.

Tą pažvalgą ant lygumo žmonių „duchoborai“ pernešė ir ant vyriausybės (rando). Jie sako: sunai Dievo daro patys, ką reikia be prispirimo; už tai-gi jokios vyriausybės nereikia. Ne reikia ant žemės jokių viršininkų nė dvasiškų nė svietišku, nė žmonės visi tarp savęs lygus ir lygiai visi gali klysti“. Per tai „duchoborai“ nors ir neina prieš vyriausybės paskirtus viršininkus, bet nekados prieš jos nenusižemina; tarp savęs-gi visokią prigulmę nuo kito, teip-pat ir nuo ciecoriaus, skaito už nesutinkančią su savo pažvalgomis. Ir sudas jiems nereikalingas; jie sako: kam mums sudas, kad mes nekam blogo nedarome; prisiegią teipo-gi jie skaito už nesutinkančią su savo pažuromis, per tai jie visados ir atsisako nuo prisiegos; tokie atsitikimai tankiai buvo, imant juos į kariumenę. Jie skaito už nepavėlytą Dievo nešioti ginklus ir kariauti prieš priešą, ką jie aiškiai parodė, metę ginklus ties m. Perekopolių dar pirmoje kovoje prieš turkus.

Su svertimais žmonėmis jie visados apseina minkštai, pritinkančiai ir net iškilmingai.

Sėlpmas kits kito tarp „duchoborų“, labai išsiplėtojas. Kaime Gorielorkoje visuomenės išdais išstatytas didelis ant trijų gyvenimų namas prieglaudai vaikų našlaičių ir silpnų senių. Paskutinį laiką tą namą prižiūrėjo Lukerija Kalmykova, našlė buvusio pirma prižiūrėtojaus. Rankose jos buvo visi visuomenės pinigai ir kiti turtai. Jai mirus prižiūrėjimas tų visų turtų turėjo tekti to paskirtam Petriui Veriginui; bet ant popieros jo ne buvo parašyta. Tada brolis mirusios Lukerijos-Gubanas atskreipė prie tiesdario, reikalaujamas idant jį uždėtų prižiūrėtojų tų turtų; tiesdarys išpildė norą Gubano — teip šiam ir teko visi visuomenės turtai.

Šis aiškiai neteisingas pasielgimas sujudino visą „duchoborų“ visuomenę. Visi „duchoborai“ persiskyrė į dvi dali; mažesnioji stovėjo už neteisingą Gubaną, bet daugumas buvo už Petrą Veriginą (Visų duchoborų ant Kaukazo arti 20000). Paskutinė didžioji dalis, matydama, kad per valdžios paskirtus tiesdarius ne gali atrasti tiesos, sumislyjo elgtis savistoviai; jie surinko tarp savęs 100000 rublių ir pavedė tuos pinigus Veriginui, idant jisai juos išduotų ant abelnų reikalų. Aplink Petrą Veriginą jie dar labiau susivienijo ir da karščiaus pradėjo pildyti savo mokslą. Jie visi nustojo rukti, gerti, nevalgė mesos, dalinosi savo turtais ir nevartojo ginklų.

Tuom tarpu ana mažesnioji dalis „duchoborų“ apskundė Petrą Veriginą ir kitus iš didžiosios partijos, buk jie kelia maištą tarp saviškių ir kursta juos. Už tai Petras Veriginas ir keletas jo draugų buvo vyriausybės išsiųsti į miestą Kolą toli šiaurinėje Archangelsko gub. Tas

išsiuntimas Verigino dar augščiau pakėlė jį akyse visuomenės ir jis, nors ir išsiųstas, duodavo rodas ir kelius elgimosi savo rateliui. Dasižinojęs apie tai, randas išsiuntė Veriginą iš Archangelsko gub. į pačią sunkiąją vietą Sibiro, į miestą Obdorską. Vežant Veriginą į Sibirą, ant kelio Maskvoje sutiko jį jo dvasiški broliai ir draugai ir išklausė jo paskutinę rodą.

Draugau sugrįždami namo, parvežė nuo Verigino pasiuntimą, kurį priėmė visa visuomenė, apie prisilaikymą nuo prisiekimo, nuo kareiviškos tarnystės nuo visokio prisidėjimo prie slegiančių vyriausybės pasielgimų ir nuo nešiojimo ginklų. Nuo to laiko „duchoborai“ pradėjo atsisakinėti nuo kareiviškos tarnystės. Pirmas, kuris davė paveikslą atsisakymo nuo kareivystės, buvo Mataušas Lebedev, unter-oficieris meste Elizavetpoliėje.

Lebedev įsakė savo draugams „duchoborams“, tarnavusėms drauge su jom tame pat batalione, kad jie ne eitu ant parodos kareivių, kuris turėjo būti pirmoje dienoje Velykų. Visi jo draugai sutiko ant to ir pasiliko kazarmese.

Laike parados vyriausybė patemyjus, kad nėra Lebedevo ir keleta kitų kareivių, nusiuntė tam tikrą kareivį pašaukti juos. Šis sugrįžęs pasakė, kad Lebedevas ir jo draugai nenori eiti ant parados. Tada nubėgo į kazarmes feldfelis. Jis tuoj puole ant Lebedevo, grumodamas jam ir balsiai plusdamas. Iš pradžios Lebedev tiesiai pasakė, kad jis ir jo draugai neatėjo ant parodos dėlto, kad jie daugiau nenori tarnauti kariuomenėje, nė jie pripažįsta, kad tas priešinasi mokslui Kristaus. Bet feldfeliniui ėmus gąsdyti juos visokiomis koromis, Lebedev, patvirtindams savo nuomonę, išėmė šaudyklę ir atidavė ją feldfeliniui. Tuom tarpu sugrįžo kariuomenė nuo parados ir feldfelis apsakė apie Lebedevą vyriausybei.

Komandieras rods labai mylėjo Lebedevą ir norėjo išspradžios jam prikalbėti atsisakyti nuo savo užmanymo; bet nieko nepadare; tada komandieras ėmė jį visaip gąsdyti, bet ir čion Lebedev buvo nepajudinamas. Tada komandieras liepė jį suimti ir uždaryti į tamsų kalinį, kur laikė jį 9 dienas. Tuom tarpu kiti kareiviai „duchoborai“, dasižinoję apie įmetimą Lebedevo į kalinį, teip-pat paėmė savo šaudykles ir atidavė jas feldfeliniui, tuom išreikšdami savo atsisakymą nuo tarnavimo kariuomenėje. Jūs teipo-gi sukišo į kalinį, bet atskiriai nuo Lebedevo, idant tarp jų ne būtų jokio susinešimo. Bet susinešimas tarp kalėtojų buvo be pertrukos, nė visi kareiviai, kurie juos dabojo, labai mylėjo Lebedevą ir jo draugus ir apskinėdavo tiems paskutinėms, ką Lebedev mano.

Buvo paskirta byla. Laike visos bylos apkaltintus gąsdyno sušaudymu, bet tie drąsiai stovėjo už savo nuomonę ir nebijojo myrio: jie

patys nusistebėjo, kad pabaigus bylą, jiems pasakė, kad jų nesusaudys. Buvo nuspręsta: Lebedevui ant trejų metų į korų batalijoną, o kitiems ant dvejų. Bet prokuroras ant to nesutiko ir padarė apeliaciją iš naujo. Byla dar ir dabar nepasibaigė.

Neužilgo daugelyje vietų pradėjo atsiskinėti nuo tarnavimo kareiviai „duchoborai“: teip mieste Oltose atsiskakė šeši „duchoborai“; m. Karse vienas; Achalkalakuose penki; m. Dilizone du. Priegtam sekdami juos m. Karse keturi kareiviai pravoslavai metė savo šaudykles; viens pravoslavas atsiskakė Tiflise ir vienas m. Monglise. Visi tie žmonės buvo suimti ir sėdi kalinėse.

Apie tai, kaip elgėsi vyriausybė ištikus tokiems atsiskakymams kitose vietose, „duchoborai“ apasako teip.

M. Achalkalokuose penki „duchoborai“ atsiskakė nuo tarnavimo. Juos nuvarė ant kalinio kiemo ir sustatė į eilę. Potam pašaukė kazokus ir liepė jiems prirengti savo šaudykles. Matydami tą „duchoborai“ paprašė pavelyjimo pasiūlyti, jiems pavelyjo. Pabaigus jiems malda, aficieras padavė komandą: „pritaistyti šaudykles ant galo pasakė... Serenga...“ ir laukė teip kelias minutes. „Duchoborai“ ramiai stovėjo ir laukė komandos: „pli!“ Bet aficieras neištarė to žodžio: pradėjo mušti bugną ir kazokai nuliado šaudykles. Tada atnešė šaudykles ir liepė „duchoborams“ paimti jas ir vėl tarnauti, bet jie drąsiai atsiskakė. Tada buvo liepta kazokams sėsti ant arklių, ištraukti kardus ir juoti tiesiai ant „duchoborų“: pripuolę prie jų kazokai kelis sykius pagrumojo jiems karda, nurodydami, buk kirse galvas, bet iš tikro jų ne neužkabindami. „Duchoborai“ ir prie to ne atmainė savo nuomonės. Tada juos pradėjo plakti rykštemis.

„Duchoboras“ nenorėdamas tarnauti carui, duoda visados trumpus, bet pilnus krikščioniškos prasmės atsakymus, kaip ve:

Klausymas: Dėlko Jus nenorintė tarnauti ciecorini?

Atsakymas: Dėlto, kad jis mokina mušti žmones, o mano dvasė to nenori.

K.: Dėlko nenori?

A.: Dėlto, kad Išganytojas nepavelyjo užmušti žmogų.

K.: Tu kas toks?

A.: Aš krikščionis.

K.: Dėlko tujei krikščionis?

A.: Nės išpažįstu mokslą Kristaus. Krikščionis negali daryti tą, ką jus norite!

Po tokių žodžių, pridėjo čionai „duchoboras“, pasakęs man tuos klausymus ir atsakymus, vyriausybė su mumis jau neko negali paveikti.

Teip nuo pat pavasario prasidėjo toravimai „duchoborų“, nusprendusių netarnauti

kariumenėje ir ne klausyti vyriausybės tuose dalykuose, kurie priešinasi mokslui Kristaus.

Teip „Duchoboras“ Andrėjus Popov buvo išrinktas „starsina“. Kada jam buvusi „starsina“ išaiškino jo pareigas, Popov pasakė stačiai, kad tos pareigos neteisingos ir jis jų negalės pildyti. Jį tuojaus suėmė ir jis dabar sėdi kalinyje Tiflise.

Miesto Elizavetpolio kalinyje sėdi 120 „duchoborų“: vieni iš jų buvo paimti už atsiskakymą nuo tarnavimo kariumenėje, kiti už nenorėjimą būti „storostais“ ir už sugražinimą savo bletų; kiti vėl už pakurstinimą kitų ir už visokią nepaklusnumą.

Teip „duchoborai“ išreiškė savo pasipriešinimą valdžioms. Bet tai dar buvo tik pirmi žingsniai; neteko dar abelo išreiškimo pasipriešinimo: ir tas neužilgo iš tiko. Jie iškilmingai išreiškė savo prieštaraimą randui tuom, kad visi nusprendė sudeginti visus ginklus, kurie pas juos buvo.

Idant suprasti tokią pasielgimą, reikia žinoti, kokią svarbumą turi ant Kaukazo ginklai. Nešiojimas ginklų tėvai skaitosi netiktai paprastu ir pritinkačiu, bet skaitosi ir neatbutinai reikalingu kiek vienam žmogui. Su ginklu kiek vienas vaikščioja mieste, eina į svečius, su ginklų važiuoja keliu ir negi į darbą eina su ginklų prie šono. Per tai atsižadėjimas nuo ginklų turėjo didelę vertę dėl „duchoborų“. Tuom jie išreiškė savo nenorėjimą priešintis piktam apginkluota ranka. — Ir teip nuspręsta buvo sudeginti ginklus ir tam tikslui buvo paskirta naktis iš 28 ant 29 siejos, t. y. naktis Šv. Petro ir Povilo.

Viena naktis buvo sudeginti ginklai Karso apygardijoje, Elizavetpolio ir Tifliso gubernijose.

Karso apygardijoje, teip apsakinėjo man vienas jaunas „duchoboras“ sudeginęs savo ginklus. Seniai mums jauniems nesakė, kur buvo išrinkta vieta sudeginimui, idant mes kam nepapleptumėm. Seniai mums liepė prirengti ketures vietas, idant supainiot vyriausybę. Tuom tarpu policija visur vuostinėjo, jieškodama vietas mus susirinkimo, bet nieko nerado ir apsimalšino. Užstojus-gi nakčiai seniai išrinko vieną vietą ir mes visi susirinkome ten, atnėsemė savo ginklus ir sudėję į kruvą užkurėmė juos. Ant rytojaus pristovas atvažiavo ir paėmė liekonas mūsų ginklų.

Elizavetpolio gub. sudeginimas ginklų teipo-gi nusidavė.

Bet Achalkalako pavieta Tifliso gub. ištiko susirėmimas su vyriausybe. Apie tai aš apsakau žodžiais buvusių tame susirėmime.

„Mes nusprendėm, pasakojo man senis „duchoboras“, daugiau nebetrnauti nė carui, nė jo tarnams, ir tarnauti tiktai vienam Dievui, eiti Jo parodytu taku ir daryti viską teisingai. Nusprendėm teipo-gi nedaryti nekam blogo, nė jokio privertimo, o labiausiai nieko neužmušti

netiktai žmogaus, bet ir abelnai gyvulio. Už tai-gi mums ir nereikėjo jau ginklų; mes ir sumislyjome juos sudeginti, idant jais negalėtų nė kiti žmonės ką nors užmušti. Palikome sau tiktai peilius; kitus-gi ginklus sunėšėmė į vieną paskirtą vietą, apdėjome juos medžiais, anglimis, apliejome gazū ir uždegėmė. Pasimeldę mes išsiskirstėmė namon ir laukėmė, ką sakys mums už tą valdžią. Bet visa ta diena praėjo tykliai. Vakare mes vėl susirinkome, idant sudeginti ir tą, kas dar buvo likęs. Naktis praėjo vėl tykliai. Pradėjo austi, ir mes sukilome ant maldos. Susirinko mūs labai daugel. Buvo ir moterys ir vaikai.

Tą viską mes darėmė tyla, idant mums nieks neperškadytu; bet mūsų kaimynai „duchoborai“, kurie nesutiko su mumis, (ana mažesnieji dalis) išgirde, kad mes renkame ginklus, nors nežinodami, kam tai darosi, danėš ant mus valdžioms, buk mes nori pakelti maištą. Tuojaus į kaimą Gorielovką, kur gyvena mažesnieji partija, buvo atsiųsti du batalionai kareivių ir du šimtai kazokų.

„Kaip matome kariumenė jau buvo pirma prirengta; teipo-gi atvažiuo gubernatorius į Gorielovką ir tuoj išsiuntė pasiuntinius liepdamas gyventojams septynių aplinkinių kaimų susirinti į kaimą Bogdanovką, kur gyvena assesoris. Tie iš mūsų, kurie nebuvo tuom sykiu prie sudeginimo ginklų, nuėjo į Bogdanovką; mes-gi iš ryto 30 suėjom meldemes visi draugia ir laukėmė, kas bus toliau. Ant galo atvažiuo ir pas mums gubernatoriaus pasiuntinys ir liepė mums eiti į Bogdanovką. Mūsų seniai atsakė jam: „mes dabar meldžiamės ir nepabaigę maldų nekur neisime; jeigu-gi gubernatoris nori mus matyti, tai teatvažiuoja pas mus: mūsų tukstantis, o jis vienas“. Pasiuntinys nujojo sau, o mes sau meldemesi, giedojamė psalmes. Atvažiuo antras pasiuntinys, mes jam atsakėmė tą patį tiktai giedojame psalmes ir ant galo susitarėmė, pabaigus maldas, eiti visiems pas gubernatorių dasižinoti, ko jis nori nuo mūsų“. Dar nebuvo užbaigtos maldos, kaip žvalgai, tam tikri pastatyti, mums pranešė, kad pasirodė kazokai. Tada mes susitraukėmė dar augščiau į kruvą ir laukėmė kazokų. Jie jojo tiesiai ant mus. Priešakyje jojo komandieras ir prisiartinęs prie mūsų, sušuko: ura! ir su visu šimtu kazokų puolė ant mūsų. Ir kazokai ėmė mušti mūsų ir tremti arkliais ir smarkiai sumušė tuos, kurie buvo iš krašto; tie-gi, kurie buvo viduryje, vos-vos neužduso nuo spaudymo.

„Ilgai jie mušė mus, potam perstojo ir komandierės suriko: „marš visi pas gubernatorių!“ Tada mus seniai tarė jam: „kam-gi tu mums aukščiau to nepasakiai, mes ir patys norėjomė eiti, už ką-gi mus mušė?“ „A, dar jus kalbėt! suriko komandierius ir išnaujo šoko

ant mūsų su kazokais. Ir vėl mus ėmė mušti ir ilgai mužė. Nekuriems kazokams gėda mušti mus nekaltus ir jie ėmė švaistyti bizunais pavirš mūsų galvų; bet vakmistris patėmyjęs tą pasakė komandierui: šis prijojęs prie vieno iš tokių kazokų suriko: „tu carą apgaudinėj!“ ir teip kirto jam bizunu į veidą, kad net kraujas pasirodė.

„Ant galo perstojo mušę ir mes sukankinti ir apkruvinti ėjomė pas gubernatorių. Moterys ėjo su mumis; bet kazokai atskyrė jas nuo mūsų. Moterys priešinosi tam sakydamos, kad eis visur draugia su savo vyrais ir dvasiškai broliais. Komandieras liepė jas mušti rykštėmis, jos-gi rėkė vienu balsu, kad nors jas ir imtu pjaustyti. — jos vis tiek eis, ir kazokai turėjo jas leisti.

Paėję kelias valandėliais mes apsistojome, atsiminę, kad mes už pakalyje palikome savo vežimus ir negalėjome neko sergėti juos. Tada kazokai vėl ėmė mus mušti ir norėjo nusiųsti moteris sergėti vežimus, bet jos atsisakė nuo to; tada liepė išeiti iš kruvos po vieną žmogų ant vežimo, ir mes ėjomė toliau į kaimą Bogdanovką, kur turėjomė stoti prieš gubernatorių.

„Eidami mes užgėdojomė psalmes, bet komandieras pertraukė gėdojimą ir liepė „savo kazokams dainoti begėdiškas dainas tokias, kurias ir klausytesi buvo mums gėda.

„Prisiartinus prie Bogdanovkos, komandieras sustabdė mus, pamatęs gubernatorių, važiuojantį karietoje iš Gorielovkos į Bogdanovką. Dar gubernatorius buvo toli, kaip komandieris, pamatęs jį suriko ne savo balsu: „kepures nusiimt!“ Mus seniai jam atsakė: „kam-gi nusiimt kepurės? Teatvažiuoja jis arčiau ir tepasisveikina su mumis, o tada tai mes žinosime, kaip jam atsakyti. Gal jis ir nesiseikys su mumis, tai kam-gi kepures nusiimti“. Komandieris vėl suriko savo kazokams: „už bizunų, ura!“ Ir vėl kazokai ėmė mus mušti ir mušė teip nemielaširdingai, kad toje vietoje, kur mes stovėjome, pieva paraudonavo nuo kraujo. Ant galo privažiavo gubernatorius pamatęs mus sumuštus, pasakė į sotniką (teip vadinasi vyresnysis ant 100 kazokų): „kam jus mušate juos, jug aš neliepiu?“ Sotnikas atsakė: „kaltas, tamstos šviesybė“ ir kazokai lievo mušę. Po to gubernatorius nuvažiuo į kaimą Bogdanovką ir sušaukęs tuos, kurie nebuvo su mumis ant maldų, teipo-gi ėmė juos kolyti. Tada viens iš jų išėjęs iš tarpo kitų atidavė gubernatoriui savo raudoną kareivišką biliotą pridurdamas prie to, kad daugiau nebetarnauses kariumėje. Gubernatoris teip užpyko, kad pats jį ėmė mušti savo lazda. Tuojaus ir kiti vienu balsu pasakė, kad jie teipo-gi atsisako tarnauti valdžiai.

„Gubernatorius toj užkomandojo kazokams nusiimti šaudykles. Musiškliai matydami, kad rengiasi į juos šaukti, puolė ant kelių su žod-

žiais: „atliaisk jiems, Viešpate, atliaisk! Tada gubernatorius liepė padėti šaudykles į šali, paimti rykštes ir plakti musiškius; kazokai teip ir padarė.

„Atvarę mus į Bogdanovką — visus surašė ir atliado namon.

„Po tam-gi prasidėjo ekzekucija. Šis budas bausmės vartoja prie visokių maištų. Kaimuose, kurių gyventojai priešinosi vyriausybei, stato kareivius namuose ukininkų ir paveda tiems kareiviams visą turta jų ukininkų, pavelindami daryti, ką jie nori. Du šimtai kazokų buvo pastatyti mūsų kaimuose. Jie stovėjo po tris dienas kiek viename kaime. Jie ėmė nuo mūsų viską, kas jiems atėjo į galvą, jeigu-gi kas prieštaravo jiems, tai jie nieko nežiūrėdami mušė. Suvalgė jie visas mūsų vištas, žąsis, antis ir kit.

„Mus neišleido iš kaimų niekur, ir mes nežinojomė, kas dedasi kitur, bet girdėjomė, kad kitur kazokai dar baisiau apsėjo, buvo teipo-gi atsitikimai žaginimo moterų.

„Vieną sienį 60 m. iškaimo Orlovkos teip primušė rykštėmis, kad jis už kelių dienų mirė.“

Pasibaigus ekzekucijai, buvo liepta išvaryti „ducholorus“ iš jų kaimų. Ant išsikraustyjimo buvo duota tiktai trys dienos: per tą laiką reikėjo viską surinkti ir parduoti savo žemė. Už tai-gi turėjom viską perduoti už niekus: kas prekioja 50 r. pardavėmė už 5 r; reikėjo daugel gyvuolių teip palikti, nės nebuvo kam pirkti, o javai ant laukų teip ir paliko nepjauti.

Iš viso buvo teip išvaryta iš vieno Achal-kalako pavieto 464 ukinikai su šeimynomis; jie buvo išskirstiti po du tris visoje Tifliso gubernijoje, ne davė jiems nė kampelio žemės, lyg, paskirdami juos ant smerčio.

Štai ką galėjau patirti apie persekiojimą tų kelių dešimčių tukstančių žmonių nesutinkančių pildyti vyriausybės reikalavimus. Vyriausybė iš savo pusės imasi kaip galėdama, eina su visomis savo spekomis prieš tokius žmones; bet ji kitoniskai ir negali padaryti; iš tikro: ar gi galima minkštu žmogišku budu priversti žmones, išpažįstančius mokslą Kristaus, tapti tokiais, kurie mokinasi mušti žmones?

Galima apgauti žmones ir laikyti juos teip ilgą laiką, bet vos tiktai apgavimas kaip nors taps aišku, tada visi melai atsidengs ir jau tada niekaip ne nusiduos tuos žmones vėl perkalbėti. Tiktai vienas yra budas prispirti tuos žmones klausyti — tai: rykštes, koros, išvaymas iš namo, šaltis, badas ir tt. Tas ir darosi. — Kiek vienas žmogus krikščionis, ar jis katalikas, ar pravoslavas, ar liuteris, gali tarnauti vyriausybei tiktai iki to laiko, pakol jis nesuprato, kad ji apgaudinėja. Bet vos jis suprato, kad kiek vienas žmogus atsako prieš Dievą už savo darbus, kad joki prisaija jo ne teisina už

jo darbus, tai tokiam žmogui buti kariumenėje palieka teip doriškai negalima kaip negalima pakelti daigtą sverentį 100 pudų.

Matome, kad padėjimas vyriausybės bjaurus, nės jam priseina valdyti krikščioniškas tautas, kurios nors dar ir nesuvisu apšviestos, bet kasdien jos labjaus ir apsišviečia mokslu Kristaus. Visos vyriausybės paimant nuo pat pradžios krikščionystės pripažino ir jautė tą ir, norėdamos pačios savę prilaikyti, davė viską, kad tiktai uždengti tikrą prasmę krikščionystės, ir prislėgti jos dvasę. Jie žinojo, kad, išsiplatinus tikrai dvasei krikščionystės, bus prašalinti ir patvaldystė ir pati vyriausybė. Už tai-gi darė viską savo reikaluose: įvedė visokius sluoginancius įstatymus, įsteigė visokias viena ant kitos, valdžias, geisdami po visuom tuom pakasti nemiringą, gyvenančią širdyse žmonių dvasę Kristaus mokslo. Bet ir krikščionystė savo darbą, vis giliaus ir giliaus įsikunindama širdyse žmonių.

Kaip degant laužui ateina laikas, kada ugnis, prieš tai ilgai uždususi ir parodydama, kad dar-gi neužgeso, menku rukimu dumų, ant galo prasimuša iš visų pusių ir apima visą laužą teip, kad jos jau negalima užgesinti, — teip pat ir kovoje krikščionystės su vyriausybe ateina laikas, kada dvasė krikščionystės pasirodo iš visur, jau ji negali buti prislėgta ir grumoją vyriausybei, išnaikisent viską tą, kuom ją vyriausybė prislėgė.

Iš tikro, ką daryti vyriausybei su tais 15,000 žmonių „duchoborų“, atsisakančių tarnauti kariumenėje? palikti juos teip ji negali. Jau dabar, tiktai dar prasidėjus judėjimu „duchoborų“ atsirado daugel stačiatikių (pravoslavų), kurie priėmė mokslą „duchoborų“. Kas-gi bus toliau? Išmušti juos visus vyriausybė negali, nės jų labai daug sukišti į kalinius — teipo-gi negalima. Tiktai ir palieka naikinti jų turtais ir kaunkinti juos: teip vyriausybė, kaip matome, ir daro. Bet ką jai daryti, jeigu tie kankinimai netiktai ne apmalšina judėjimo, bet dar daugiau pritraukia žmonių?

Padėjimas vyriausybės bausis, bausis labjausiai tuom, kad jam nėra ant ko pasirimti. Jug negalima pripažinti už blogą pasielgimą žmonių, kurie, kaip tie „duchoborai“ kalinėse, priima visokius kankinimus ir myrį, tikt neatsisakyti nuo savo tikėjimiškų supratimų, užginančių užmušimą žmogaus. Jokiū budu sugalima pripažinti pasielgimus tų žmonių blogais arba nekrikščioniškais. Už tai-gi ką vyriausybė ne darytu su tais žmonėmis, vis tiek ji tikiai sau rengia galą, bet ne jiems. Jeigu ji jų nepersekios, tai paveikslas jų doriško krikščioniško gyvenimo pritrauks prie savės daugybę žmonių, ir per tai skaitlius nenorinčių pildyti prisakymus vyriausybės vis eis didin. Jeigu vyriausybė,

kaip dabar, apsieis su tais žmonėmis, blogai tai pats tas persekiojimas žmonių, kuriuos kaltina tikrai už tai, kad jie doriškiau gyvena, vis labiau atstums žmones nuo jos. Greit vyriausybė neris žmonių, sutinkančių savo spekomis prilaikyti ją. Pus — laukiniai kazokai, kurie mušė „duchoborus“ ir buvo pastatyti jų kaimuose ant „ekzekucijos“, labai greitai pajautė neramumą savo sąžinės, ir vyriausybė, bijodama, kad kazokai ne pereitų ant pusės „duchoborų“, pasiskubino juos greičiau išvesti iš tų kaimų.

Juo geriau apsieis vyriausybė su žmonėmis, išpažįstančiais mokslą Kristaus, juo greičiau pasididys skaitlius tikrų krikščionių. O juo blogiau elgsis su tais žmonėmis, juo greičiau mažinsis skaitlius tarnaujančių vyriausybei. Teip kad vis tiek, kaip vyriausybė elgis, ji pati padės savo pražuvymui. „Šiandien sudas šio svieto, ir kunigaikštis šio svieto taps išvytas“ sako raštas šv. (J. XX, 31). Kiek vyriausybė ne mestu žabų ir medžių ant degančio laužo, manydama tuom užgesinti jį, — vis tiek ugnis negesanti, ugnis teisybės tikrai užduos ant laiko, bet potam ji užsiims dar smarkiaus ir sudeginti viską, kas buvo uždėta ant jos.

Dar vienas nedidelis žingsnis ir teisybė vardu Kristaus paims viršų. „Ant svieto bus jums liudna, sako Kristus, bet nesibijokite, nės aš pergalejau svietą“. Prasmė šių Žodžių aiški. Jei-gu mes drąsiai išpažinsime mokslą Kristaus, tai labai greitai nebus netikta tų baisių persekiojimų, kurios kencia tikri mokintiniai Kristaus, bet nebus nė kalinių, nė kartuvų, nė karių, nė kovų nė paliaistuviečių, nė tinginystės, nė prislėgtos darbais neturtystės, nuo kurių dabar kencia visa krikščioniškoji žmonija.

Gr. Leonas Tolstojus.

Iš plačios pasaulės.

(Tąsa apie palmas)

Didžiausios ir gražiausios palmos auga drėgnuose slėniuose upės Amazonkos, pietinėje Amerikoje, teipat ir ant daugelio salų šiltuose kraštuose. Kuonemet visos palmos panėsi ant daktilinės: jos turi augstą, tiesų, kaip smaigį, be jokių šakų stuobrį ir vainiką iš didelių lapų ant pat viršunės, tačiau skiriasi vienos nuo kitų tuom, kad tūlių lapai suvis panėsi ant daktilinių, kitų-gi pusiau apvalus, panašus ant mūsų lapuko lapų, tikrai kur-kas didesni ir su karbuotais, tartum išrėžytais, pakraščiais. Lapai tūlių Amerikos palmų tur i 50 pėdų ilgis: kad tokį lapą pastatytum ant uodegutės — tai beveik pasiektų beržo viršunę; jų plotis išneša i 4 mastus, tai yra, kad augščiausias žmogus atsigultų skersai tokio lapo, atrėmęs galvą i vieną jo kraštą, tai kojomis toli nesiektų kito krašto! Tų lapų uodegutes gyventojai vartoja tiesiok

vieton lopšių dėl savo kudičių. Visokios palmos teipat yra naudingos, kaip ir daktilinė, nės suteikia tų kraštų gyventojams visą-ką dėl gyvenimo. Idant geriau suprastumet jų vertę ir naudingumą, tai nors trumpai aprašysiu keletą žingeidžiausių ir naudingiausių palmų.

Vidurinėje Afrikoje ir pietinėje Azijoje auga laukinė palma su apskričiais lapais, vardu palmira. Šita palma teipat yra dideliai naudinga indusams, kaip daktilinė arabams ir šiaurinės Afrikos gyventojams. Šije maitina keletą milijonų to krašto gyventojų, suteikdama jiems gardžius vaisius (didelius riešutus, kaip veikogalus, turinčius morkos skonį) daržovę, vyną, cukrų.

Šitų palmų sudasai statosi namus dėl gyvenimo; o jų lapais dengia stogus, nės pakraščiai nėra teip labai išrežyti, kaip daktilinių. Iš lapų gėslų padaro valaknas, iš kurių pagalios dirba virves, maišus, skrybėles, pina gurbus ir tt.: o apart to viso jų lapai vartojasi, ir buvo vartojami vieton popieros: senovėje indusai iš tų lapų išrėžolavo ilgus diržus, ant jų aštrių metalinių durtuvėlių išpausdavo rašto ženklus, o paskui tą raštą apleisdavo taukais maišytais su suodžiais, idant aiškiai išrodytų.

Ant smiltinių krantų pajuriais vieton palmiros auga kitokia palma, vardu kokošinė, panaši ant pažiūros i daktilinę. Jije tuom skiriasi kitų, kad stuobrį turi kreivuotą, išsilankiusi i visas puses nuo stiprių jurinių vėjų, nelyginant mūsų grinšės arba obelės, ką stypso nuo senovės laukuos arba paežiais. Ta palma tegali augti tikrai ant papirinių, donsotų smilčių, ir nors daug kartų mėgino sodinti jų kitokiuose daigtuose, tačiau kas kartą pasiliklo be jokios naudos. Ir šita palma, kaip i aniedvi, atneša didelę ir visokeriopą naudą, nės duodasi, kaip pasakoja, suvartoti 99iais budais: tatau pragi gaspadinė ant kožnos mėnesio dienos gali prarasti iš jos vis naują valgi. Ant daugelio salų Didžiojo Ocejano gyventojai turi iš tos palmos visą-ka dėl gyvenimo. Paklauskime, ką apie ją pasakoja tūlas keleivis:

Ilga kelionė po karštu daugum jam dideliai nusibadus, nės saulė, rodos prisikišus, degina o pavėselį sunku ten rasti: pagalios įsiai užtėmyjo su dideliu džiaugsmu koki tai butelį, aplink apaugusį augštais medžiais su lygiais, nuogais tiesiais stuobriais; o ant pat viršuninių turi vainikus iš didelių lapų. Nors žemė aplink butelį nebuvo dirbama, tačiau pabustų jame džiaugsmas ir viltis, kad ras čion pavėsi ir gaus pasidrutinti. Atėjus jam pas butelį, to namo šeimininkas visuopirmiausiai pavaišino jį rugštoku geralu, nuo kurio keleivis tuojaus atoko, o paskui kvietė jį maloniai prie užkandžio. Dideliai nusistėbėjo keleivis, pamatęs ant skomos

pagretim du gardžiu ir sočiu valgiu, o pabaigoje pietų puikaus vyno ir konfiturų (viralo iš vaisių).

Keleivis iš to viso neišpasakytai stebėjosi ir paklausė pagalios to namo valdono, kur jisai gauna tą viską, visus tuos smagurius?

„Tą girą, ką visuopirmiausiai gėrei, pasidariau iš nenunokusių vaisių palmos kokišinės, vienos iš tų, ką auga pas butelį: pirmasis valgis, ką gavai per pietus, padarytas iš tiršto pieno nunokusių vaisių; daržovė — iš jaunos lapų bumburėlių; vynos — iš sulos, ką teka įkirtus jauną šaką. Jeigu daleisui tai sulai surugti — tai turėsiu gerą uksusą (actų), o aparto tai varau iš jo degtinę ir dirbu cukrų, konfituros ką tu teip labai gyrei, tai palmos riešutų branduoliai, virti ir sudaryti su cukrum, pagaminant, kaip sakiau iš tos palmos sulos; indeliai, iš kurių valgėmė ir gėrėmė, padaryti iš riešuto lukštų, o visi mebliai, padarynės ir pirktelė dirbti iš tų palmų kamienu. Net ir drabužiai, kuriais aš apsitaisęs, išausti iš valaknų jos lapų, lyginai kaip virvės ir gurbai, ką regi kampe, vis dirbti iš tų valaknų. O kaip tik sutems, vakare, štai užsižibėsiu šitą liamputę pilną aliejaus, išspausto iš kokišinių riešutų“.

Keleivis pasiilsėjęs ir pasidrutinęs, jau rengėsi vykti kelionen: priėjęs atsisveikino šeimininką širdingai padėkavojo jam už prieglaudą, už jo malonias vaišnes, — tuom tarpu šeimininkas įdavė jam kokią tai ryšėlį tarydamas: „matau, kad eisi ant miesto linkon, kur gyvena mano vienas geras pažįstamas, tai bukie malonus perduoti jam šitą laišką parašytą ant popieros, dirbtos iš palmos lapų, rašalu iš jos medžio druozlių“.

Tuli dalykai kokišinės palmos turi pasisekimą netik savo tėvynėje, bet ir svetimos šalis: riešutų aliejus vartojasi prie išdirbimo muilo; tatau Anglija kas metų parsigabena daugybę to aliejaus; valaknos iš lapų uodegučių yra labai drutos ir ilgai laiko vandenyje, pertai iš jų dirba lynus prie vandeninių laivų. Teip pat iš riešuto palukštės valuknų dirba ant pardavimo gurbus, staltiesias, graiželius nusitrinti purvinoms kojoms, ką ir pas mus žinomi. (Toliaus bus).

Iš svetimų šalių.

Maskolija. Paprastai ant velykų caras duoda visokias dovanas savo tarnams. Šimet tas dovanas atidėjo ant karunacijos, kuri bus gegužės mėnesyje. Pernai ant velykų apdovanojo medeliais Vilniaus general — gubernatorių Orževskį ir Kauno gubernatorių Klengenbergi už jų budelišką pasielgimą su kražiečiais. Šimet jau turbūt neturės už ką aniems dovanas duoti.

Tėvas dabartinio caro išnaikino mandieras ulonų ir uzarų, apredė juos mandieromis dragunų. Dabartinis caras po karunacijai, kaip

girdėti, vėl įves mandieras ulonų, ir uzarų. Tie išmislai caro kaštuos nemažai pinigų. Carams tai nerupi; pinigų užmokės gyventojai, o carai sau tik bovijasi įvedimais naujų mandierų.

Bulgarija. Bulgarijos kunigaikštis atlikė turkų Sultoną konstantinopolyje, o dabar kelianja į Petersburgą pas Maskolijos carą. Mat jisai labai susigerino su Maskolija nuo to syktio, kada savo sunų į pravoslaviją perkrikštino.

Juokai.

Vieno pono numirė pati o jis regesi apsivesti antrą: vaikai klausė jo: „ar tu mus tete ne myli, kad nori apsivesti? — Myliu jus iš visos širdies ir džiaugiuos iš jus gražaus apsiėjimo joguei velyju sau daugiau turėti vaiku panasiu į jus.“

Apgarsinimai.

Pasimirė

Vytautas Juškeviče,

magistrautas sulyginančios gramatikos, Balandžio 9 dieną 10 valandą vakare.

Dorpate, 1896 m.

Platesnis aprašymas gyvenimo bus patalpintas veliaus.

„Tėvynės Sargas“.

Mėnesinis laikraštis.

Išėina Prusuose, Tilžėje, knygos formatoje in 8° kaip „Ukininko“ priedai. Ant metų kaštuoja 1 rublis. Adresas:

Herrn F. Saunus, Tilsit, Ostpreussen,
Wasserstrasse Nr. 19.

Pinigus ir laiškus į Ukininko (ir Varpo) redakciją siunčiant, reikia šitoksai adresas padėti:

Herrn Dr. Bruažis, Tilsit (Ostpreussen).

Turiny.

Maskolijos caro karunacija ir manifestas. *N.* — Tikėjimiski persekiojimai Maskolijoje 1895 m. *Gr. Leonas Tolstojus.* — Iš plačios pasaulės. — Iš svetimų šalių. — Juokai. — Apgarsinimai.